

Sygn. akt V KO 15/20

POSTANOWIENIE

Dnia 5 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 5 sierpnia 2020 r.
w sprawie **W. K.(K.)** skazanego za czyn z art. 148 § 2 pkt 2 k.k. i in.
kwestii przyjęcia wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończzonego
prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 27 lutego 2003 r., sygn. akt II AKa (...),
zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w P.
z dnia 15 lipca 2002 r., sygn. akt III K (...),
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

postanowił

**odmówić przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec
jego oczywistej bezzasadności.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w P. z dnia 15 lipca 2002 r., sygn. akt III K (...) W. K. został uznany za winnego popełnienia w dniu 3 października 2000 r. przestępstwa z art. 148 § 2 pkt 2 k.k. i art. 280 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za które wymierzono mu karę dożywotniego pozbawienia wolności. Tymże wyrokiem W. K. został również skazany za przestępstwo z art. 310 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu 4 października 2000 r., za które wymierzono mu karę 5 lat pozbawienia wolności. Na podstawie art. 85 k.k. i art. 88 k.k. skazanemu wymierzono karę łączną dożywotniego pozbawienia wolności. Na podstawie art. 77 § 2 k.k. wyznaczono skazanemu surowsze ograniczenie do skorzystania z prawa do warunkowego

zwolnienia, tj. nie wcześniej jak po odbyciu 35 lat kary. Wyrok zawiera również rozstrzygnięcia dotyczące drugiego z oskarżonych, przepadku, zaliczenia na poczet kary pozbawienia wolności okresu tymczasowego aresztowania oraz kosztów procesu.

Po rozpoznaniu apelacji wywiedzionych od tego orzeczenia przez obrońców oskarżonych, Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z dnia 27 lutego 2003 r., sygn. akt II AKa (...), zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że przyjął, iż bezpośrednią przyczyną zgonu A. R. było uduszenie w mechanizmie zagardlenia i zachłyśnięcia się krwią i orzekł o kosztach procesu.

Pismem z dnia 28 stycznia 2020 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego), skazany W. K. zwrócił się o pomoc w celu wzruszenia wyroku wskazując, że już wcześniej składał wniosek o wznowienie postępowania, ale wyznaczona mu wówczas obrońca z urzędu, nie udzieliła mu rzetelnej pomocy. Jako główny dowód swojej niewinności wymienił nagranie monitoringu ze stacji CPN. Zwrócił uwagę również na okoliczność, że świadkowie zdarzenia, tj. mieszkanki osiedla oraz dwóch mężczyzn nie potwierdzili, że czynu tego dokonał on i jego pracownik. Opisali bowiem zupełnie inny rysopis sprawcy. Podał, że w jego procesie doszło do przeszło 30 uchybień. W toku postępowania przed sądem I instancji nie miał zagwarantowanej możliwości korzystania z przysługującego mu prawa do obrony. Nie zapewniono mu właściwego na to czasu, a obrońca z urzędu reprezentował go niewłaściwie.

Zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału V Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 29 stycznia 2020 r., wezwano skazanego do złożenia w terminie 7 dni „informacji, jakie to nowe fakty lub dowody, wskazane w art. 540 k.p.k., mają stanowić podstawę wniosku o wznowienie postępowania pod rygorem skierowania sprawy na posiedzenie w trybie art. 545 § 3 k.p.k. w przedmiocie odmowy przyjęcia wniosku”.

Pismem z dnia 14 lutego 2020 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego) skazany wskazał, że fakty i dowody jego niewinności znajdują się w większości w aktach sprawy III K [...] /01, ale nie zostały one wzięte pod uwagę i właściwie ocenione, bo cały proces prowadzony był stronnictwo, a on sam był pozbawiony prawa do rzetelnej obrony. Ponadto podał, że jego były kierowca P. P. po latach

okazuje się winnym w sprawie. Chwali się innym osobom, że go pogroził i zniszczył mu życie, mówi rzeczy, które łączą go z zabójstwem denata. Zeznania, adnotacje, na temat P. P. „są w aktach sprawy III K (...) – są w Prokuraturze Okręgowej ul. S. w P.”. Prokuratura do tej pory nic nie zrobiła, by to zweryfikować.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Z treści wniosku o wznowienie postępowania wynika jego oczywista bezzasadność, uzasadniająca odmowę przyjęcia tego wniosku bez wzywania do usunięcia braków formalnych (art. 545 § 3 k.p.k.).

Na wstępie przypomnieć wypada, że instytucja wznowienia postępowania należy do kręgu nadzwyczajnych środków zaskarżenia, których procesowe uruchomienie może nastąpić wyłącznie na podstawie przesłanek ściśle określonych w ustawie (art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k., art. 542 § 3 k.p.k.).

W art. 545 § 3 k.p.k. ustawodawca nałożył na sąd wznowieniowy obowiązek dokonywania kontroli wniosku o wznowienie postępowania przez pryzmat jego ewentualnej oczywistej bezzasadności. Powyższy przepis wskazuje, że sąd odmawia przyjęcia wniosku nie pochodzącego od prokuratora, adwokata, radcy prawnego i radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność. Katalog przyczyn, których zaistnienie może skutkować uznaniem wniosku za oczywiście bezzasadny ma zatem - na co wyraźnie wskazuje użyty na gruncie art. 545 § 3 k.p.k. zwrot „w szczególności” - charakter otwarty. Oczywista bezzasadność wniosku może wynikać m.in. z faktu, że oparto go na podstawach, które nie są przewidziane w ustawie albo być konsekwencją niewskazania we wniosku jakichkolwiek podstaw wznowieniowych. Na równi z ostatnio przywołanym przykładem, należy również traktować sytuację, w której odwołanie się do określonej podstawy wznowieniowej ogranicza się jedynie do formalnego jej przywołania, bez wskazywania, jakie konkretnie okoliczności przemawiają za wznowieniem postępowania, czy też do przytoczenia okoliczności, które w oczywisty sposób nie mieszczą się we wskazywanej podstawie. Ostatnio wymieniony przypadek zaistniał właśnie na kanwie analizowanej sprawy.

W wezwaniu skierowanym do skazanego, na mocy zarządzenia z dnia 29 stycznia 2020 r., zobowiązano skazanego do udzielenia informacji, jakie to nowe fakty lub dowody, wskazane w art. 540 k.p.k., mają stanowić podstawę wniosku o wznowienie postępowania pod rygorem skierowania sprawy na posiedzenie w trybie art. 545 § 3 k.p.k. w przedmiocie odmowy przyjęcia wniosku.

W odpowiedzi na to wezwanie skarżący skierował do Sądu Najwyższego pismo z dnia 14 lutego 2020 r., z którego wynikało, że podstaw wznowienia postępowania upatruje on nie tyle w pojawieniu się po wydaniu orzeczenia nowych faktów lub dowodów, ale w wadliwej ocenie materiału dowodowego zgromadzonego w aktach sprawy III K [...] /01 (i faktów z niego wynikających) oraz w innych błędach proceduralnych zaistniałych w toku postępowania, którego wznowienia się domaga. Okoliczności te nie podpadają zaś pod żadną z wymienionych w kodeksie postępowania karnego podstaw wznowieniowych.

Za takową podstawę nie może być również uznane zawarte w powyższym piśmie twierdzenie wskazujące, iż były kierowca skazanego, P.P., po latach okazuje się winnym w sprawie, gdyż chwali się innym osobom, że go pogrążył i zniszczył mu życie. W tym kontekście szczególnego podkreślenia wymaga fakt, że złożenie fałszywych zeznań w procesie prawomocnie zakończonym może być podstawą wznowienia postępowania, ale w oparciu o przepis art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., a nie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., przy czym musi zostać wówczas spełniony warunek określony w art. 541 § 1 k.p.k. Zgodnie z tymi przepisami czyn, o którym mowa w art. 540 § 1 pkt 1 k.p.k., musi być ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że orzeczenie takie nie może zapaść z powodu przyczyn wymienionych w art. 17 § 1 pkt 3-11 lub w art. 22 k.p.k. W analizowanym przypadku warunek ten, co wynika jednoznacznie z pism skazanego, nie został spełniony.

Ponadto zdecydowana większość przywołanych przez skazanego okoliczności, w tym i wątek dotyczący P. P. , została przez skazanego przytoczona już w piśmie z dnia 31.07.2017 r. uzupełniającym wniosek o wznowienie postępowania z dnia 22.05.2017 r., w sprawie V KO 50/17, która jednak nie zakończyła się w oczekiwany przez skazanego sposób. Wyznaczona w tym postępowaniu obrońca z urzędu pismem z dnia 27.09.2017 r. poinformowała Sąd

Najwyższy, że nie stwierdza wymienionych w art. 540 k.p.k. podstaw do wystąpienia z wnioskiem o wznowienie postępowania. Osobisty wniosek o wznowienie postępowania skazanego, wobec nieuzupełnienia jego braków formalnych w określonym terminie, nie został natomiast przyjęty.

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w części dyspozytywnej postanowienia.